

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

речовини в екстремальних умовах, зокрема кріокристали; ігристі вина; фосфоліпідні концентрати; відходи підприємств галузі хлібопродуктів.

Предметними областями досліджень є: експериментальне та теоретичне вивчення теплофізичних властивостей речовин у різних агрегатних станах; характеристики процесів теплообміну при кипінні та вимушеній конвекції; показники енергетичної ефективності холодильних компресорних систем; еколого-енергетичні характеристики виробництв та технологічного обладнання; поводження з відходами підприємств галузі хлібопродуктів; фізико-хімічні властивості ігристих вин; ефективність надкритичної екстракції цільових компонентів з фосфоліпідного концентрату.

Наукові результати, отримані у лабораторії, дозволяють наповнити актуальними знаннями методичні матеріали дисциплін та забезпечити проведення лабораторного практикуму для здобувачів вищої освіти всіх рівнів за декількома спеціальностями, серед яких: 101 «Екологія»; 142 «Енергетичне машинобудування», 144 «Теплоенергетика».

Також є підстави для використання наукового доробку викладачів та лабораторної бази кафедри у навчальному процесі інших спеціальностей.

Серед дисциплін, викладання яких забезпечується науковою роботою викладачів, перш за все можна навести такі: «Основи метрології, стандартизації та сертифікації»; «Теплотехнічні вимірювання та прилади»; «Технічні засоби теплотехнічного експерименту»; «Поводження з відходами»; «Сучасні методи аналізу еколого-енергетичної ефективності виробництв»; «Експериментальна теплофізика»; «Нанотехнології в енергетиці»; «Енергоефективність та енергозбереження»; «Енергетичний аудит та менеджмент»; «Теплофізичні властивості озонобезпечних робочих тіл і теплоносіїв»; «Методологія та організація наукових досліджень».

Важливо, що наукова (науково-технічна) робота викладачів кафедри є також основою для виконання здобувачами змістовних та актуальних кваліфікаційних робіт інноваційного характеру. Як приклад можна навести перемогу проєкту «Викиди підприємств талусі хлібопродуктів та їх використання» (науковий керівник – доцент М.М. Зацеркляний, співавтори – студенти) у конкурсі «Кращий інноваційний проєкт», що проводився Одеською міською радою у 2019 році.

УДК 37.091.322-042.65

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО ФАХІВЦЯ

**О.М. Голодонюк, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Самостійна робота студентів як засіб організації оволодіння ними знань в сучасній професійній освіті виходить на перші позиції. На даний момент

підготовка спеціалістів у закладах вищої освіти відбувається як екстенсивними методами організації навчального процесу – збільшення кількості годин, курсів, предметів, так і інтенсивним – визначення чітких концепцій спеціальності та предметів, не набір, а система знань, перехід від інформативної моделі до творчого, активного навчання.

Актуальність проблеми, що розглядається – її недостатня теоретична та практична розробленість для потреб вищої професійної освіти. Також недостатній розвиток самодіагностики студентами своїх знань, вмінь, самоконтролю успішності навчання; складність змісту багатьох джерел та невміння самостійно набувати необхідні знання, недостатні навички роботи з джерелами.

У зв'язку з цим необхідно навчити студента розвивати самостійність мислення: вміння переходити від опису закономірностей до їх аналізу, від запам'ятовування до розуміння, перетворюючи тим самим потік інформації в систему знань.

Самостійна робота студентів є обов'язковою складовою навчального процесу на здобуття вищої освіти.

Мета її виконання полягає в засвоєнні і поглибленні теоретичних аспектів теми або кількох тем, що вивчаються, а також набуття практичних навичок і підходів до вирішення виявлених проблем.

Студент, який виконує самостійну роботу, повинен
ЗНАТИ:

- теоретичні аспекти теми, що розглядається, тобто визначення понять і термінів, діючі класифікації і структурно-логічні схеми, тощо;
- існуючі методики і підходи до розв'язання виявлених проблем;
- наявність інструментів і механізмів, які можуть бути задіяні в процесі проведення наукових досліджень.

ВМІТИ:

- формулювати цілі і завдання проблеми, що вивчається;
- проводити дослідження (кабінетні, польові, експериментальні і т.д.);
- збирати необхідний матеріал і аналізувати його;
- робити висновки і пропозиції.

Форма виконання самостійної роботи обирається викладачем і може бути різною.

Наприклад:

1. **написання реферату** по одній із тем курсу, що вивчається;
2. **проведення наукових досліджень** з розробки і створення сучасного обладнання, інноваційних рецептур і технологій, з вивчення кон'юнктури ринку, смаків і переваг споживачів, поведінки конкурентів тощо;
3. **виконання розрахунково-графічних завдань**, пов'язаних з вирішенням реальних ситуацій і проблем, які виникають на підприємстві, з метою їх усунення і покращення основних показників його виробничо-господарської діяльності.

4. **поточної атестації** за допомогою електронного тестування, як однієї із форм організації контролю за самостійною роботою студентів.

Головне, що повинно бути присутнім в кожній самостійній роботі – це творча складова та індивідуальний внесок студента в її виконання.

Самостійна робота може виконуватися окремо кожним студентом або командою з 3-4 здобувачів. Її обсяг має становити від 10 до 20 сторінок, а оформлення повинно відповідати встановленим вимогам.

Результати самостійної роботи студенти доповідають в присутності групи і викладача за допомогою презентації з використанням мультимедійної техніки.

Самостійна робота повинна мати наступні складові:

- Вступ;
- Змістовна частина;
- Висновки та пропозиції;
- Список літератури.

У вступі визначається актуальність проблеми і її практична значущість, а також формуються мета і завдання дослідження.

У змістовній частині проводиться аналіз останніх публікацій по проблемі, що вивчається; пропонуються нові підходи до її вирішення; обґрунтовуються етапи проведення досліджень; збирається, обробляється і аналізується отримана інформація. Змістовна частина може складатися з декількох підрозділів.

У розділі «Висновки та пропозиції» викладаються основні результати проведеного наукового дослідження і обґрунтовується доцільність впровадження запропонованих інноваційних заходів, вказуються перспективи подальших досліджень.

У розділі «Список літератури» дається посилання на джерела інформації, які були використані при виконанні самостійної роботи.

Завдяки широкому вибору засобів інформаційно-комунікаційних технологій можна створювати різні завдання на основі відео- та аудіо матеріалів, текстової та графічної інформації, ілюстрованого матеріалу. Однією з переваг такого підходу до створення завдань є швидкість та доступність передачі інформації студентам з її успішним подальшим засвоєнням.

Для студентів використання інформаційно-комунікаційних технологій стає цікавою грою, що сприяє підвищенню здатності студентів до засвоєння та переробки інформації.

До переваг самостійної роботи студентів можна віднести доступність навчального матеріалу та можливості навчатись в будь-який зручний для студента час. Але треба зазначити, що для успішного виконання самостійної роботи студенту треба вміти грамотно розподіляти свій час, бути відповідальним, вміти працювати в команді, тощо.

Результати самостійної роботи оцінюються викладачем за розробленими критеріями оцінювання.

Виходячи з вищесказаного важко не помітити роль і значення самостійної роботи в становленні молодих, професійних фахівців для різних галузей народного господарства країни.

Здобувши якісні знання і оволодівши різними інструментами впливу на економічні, політичні, соціальні та інші процеси, які відбуваються в суспільстві, при вирішенні постійно виникаючих управлінських проблем, випускники закладів вищої освіти (ЗВО) на практиці будуть втілювати їх у життя і сприяти успішній діяльності не тільки окремих підприємств, де вони працюють, але й економіки України в цілому.

Посилення ролі самостійної роботи студентів потребує принципового перегляду організації навчально-виховного процесу у ЗВО. Він має будуватися так, щоб розвивати бажання і вміння вчитися, формувати у студентів здатності до саморозвитку, розкриття творчого потенціалу, ефективного застосування отриманих знань, способів адаптації до професійної діяльності у сучасному світі.

УДК 378.147
ЯК ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВИПУСКНИКА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» НА
РИНКУ ПРАЦІ

Ю.О. Яковлев,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Основною метою підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальністю «Енергетичне машинобудування» є підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення ефективності реалізації освітньої політики в інтересах інноваційного соціально орієнтованого розвитку Одеського регіону, задоволення потреб суспільства і держави у фахівцях, які володіють сучасними технологіями, які вміють застосовувати на практиці знання і вміння, здатних скласти конкуренцію в галузі професійної діяльності, а також формування загальнокультурних і загальнопрофесійних компетенцій.

Поява нових технологій, зміни в економічній і соціальній сферах орієнтує вищі навчальні заклади на підготовку фахівців, що володіють не тільки професійними і загальнокультурними компетенціями, а й вміти орієнтуватися на ринку праці, вигідно представляти себе, витримувати суперництво з іншими претендентами робочих місць.

Якість працевлаштування випускників є однією з найважливіших характеристик будь-якого вузу і залежить від багатьох параметрів, таких як економічні фактори регіону на час випуску студента, відповідність профілю підготовки поточному ринку праці, особисті якості кандидатів, такі як конкурентоспроможність і соціальна мобільність.

206	ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ НАУКОВИХ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НА БАЗІ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ КАФЕДРИ ТЕПЛОФІЗИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ Ю.В. Семенюк, В.П. Железний, Д.О. Івченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	455
207	РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО ФАХІВЦЯ О.М. Голоднюк, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	456
208	ЯК ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЬ ВИПУСКНИКА СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» НА РИНКУ ПРАЦІ Ю.О. Яковлев, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	459
209	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ХО-ЛОДИЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ» Н.В. Доценко, О.М. Мирошніченко, Т.А. Афанасьєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	461
210	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ВИЩОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ Т.А. Манолі, С.А. Памбук, Т.І. Нікітчина, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	464
211	ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	466
212	ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ПРОЄКТУВАННІ І.В. Мельник, О.О. Коваленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	468
213	ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-АНДРАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.І. Олійник, Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж», м. Покровськ, Н.В. Гончарова, Донбаський державний педагогічний університет», м. Слов'янськ	470
214	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ О.А. Куленко, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава	473
215	САМООСВІТА ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ Т.М. Афанасьєва, Н.В. Доценко, Г.О. Саркісян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	477
216	ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ЗВО Н.К. Черно, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	479

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ